

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi väliaikaisista toimenpiteistä välineellistetyn maahantulon torjumiseksi

Hallituksen esitys välineellistetyn maahantulon torjumiseksi, jonka perusteella turvapaikkahakemusten vastaanottaminen voidaan keskeyttää tilapäisesti tietyllä rajaosuudella sellaisten turvapaikanhakijoiden osalta, joiden ei arvioida olevan haavoittuvassa asemassa tai vainon uhreja, ei ole riittävä keino vastaamaan välineellistetyn maahantulon aiheuttamaan uhkaan.

Lakiesityksen ongelmiin lukeutuu kirjaus siitä, että ”tietyissä poikkeustapauksissa” turvapaikanhakijan mahdollistetaan lain käytössä olemisesta huolimatta jättää hakemuksensa, jos hakijan arvioidaan olevan ”erityisen haavoittuvassa asemassa” tai hänen arvioidaan olevan kotimaassaan vaarassa joutua ”kuolemanrangaistuksen, kidutuksen tai muun epäinhimillisen tai ihmisarvoa loukkaavan kohtelun tai rangaistuksen kohteeksi”. Tämä kirjaus mahdollistaa välineellistetyn maahantulon jatkumisen, sillä turvapaikanhakija on määritelmällisesti henkilö, joka väittää olevansa haavoittuvassa asemassa oleva vainon uhri, joten jokainen turvapaikanhakija olisi näin ollen mahdollista määritellä ”poikkeustapausten” kategoriaan.

Ainoa keino estää turvapaikkamaahanmuuton välineellinen käyttö Suomea vastaan on lopettaa kokonaan Euroopan ulkopuolelta tulevien turvapaikanhakijoiden vastaanottaminen. Tällöin turvapaikanhakijat käännytettäisiin rajalla takaisin ilman poikkeuksia ja rajan yli Suomeen päässeet voitaisiin toimittaa kolmansiin valtioihin, joiden kanssa Suomi tekisi sopimuksia turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta, hakemusten käsittelystä ja turvapaikan tarjoamisesta.

Helsingissä 25.3.2024

Simo Grönroos

toiminnanjohtaja, Suomen Perusta -ajatuspaja